

GABONA ÉS IPARI NÖVÉNYEK

Gabona piaci jelentés	2
A gabonafélék termelői ára	4
Kötési ár a Budapesti Értéktőzsde Árupiaci szekcióján	8
Gabona alapú termékek feldolgozó értékesítési átlagára	11
Külföldi piaci információk	
Keresztessyné Mohr Katalin	13

Készítette:

Keményné Horváth Zsuzsanna

E-mail: Horvath.Zsuzsanna@akii.hu

Napraforgó piaci jelentés	17

A szójabab, a szójaolaj és a szójaliszt különböző határidőkre szóló kötési ára a Chicago-i Árutőzsdén	18-19
A növényi olajok heti átlagára a Milánói Árutőzsdén	20
Nyers növényolaj árak	21
Az európai olajnövény-és daraárak..	22

Készítette:

Kemény Gábor

E-mail: Kemeny.Gabor@akii.hu

Kiadó:

Agrárgazdasági Kutató Intézet

Piaci-árinformációs Szolgálat

Magyarország, H-1463 Budapest Pf. 944

Telefon: (0036) 1 476 6092, Fax: (0036) 1

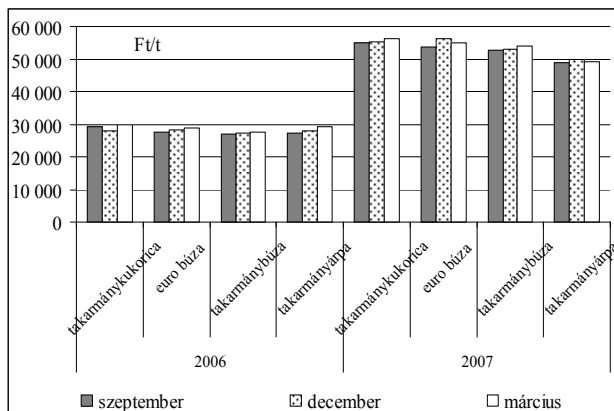
217 8111 Internet: www.akii.hu

GABONAPIACI JELENTÉS

Augusztus végére további áremelkedés könyvelhető el a termelői és tőzsdei árak esetén. A 33. heti búza és árpa országos termelői átlagárak közelítették, egyes vásárlások esetén meg is haladták az 50 ezer Ft-ot. A tőzsdei árak az árpa kivételével már az elmúlt hetekben 2-5 ezer Ft-tal meghaladták a 2003 decemberében elért rekord árszintet (50-52 ezer Ft). (2003 november és decembere között a 2004 májusi határidős kötés 48-52 ezer Ft között változott.)

Az árváltozások arányait vizsgálva elmondható, hogy a búza és az árpa termelői ára 80%-ot emelkedett 2006 33. hetéhez képest (1-2. táblázat). A gabonafélék tőzsdei ára is, kiragadva pl. a 2007. augusztus 22-i jegyzési napot, 80-90%-kal haladja meg az előző év ugyanezen napjának szeptemberi, decemberi és márciusi jegyzéseit.

Az egyes gabonafélék különböző határidőre vonatkozó jegyzései 2006. és 2007. augusztus 22-én

Forrás: BÉT

Megjegyzés: szeptember: 2006 és 2007 szeptemberi jegyzés, december: 2006 és 2007 decemberi jegyzés, március: 2007 és 2008 márciusi jegyzés

A gabona termésbecsléssel foglalkozó cégek, a korábbi gabonatermelésre vonatkozó előrejelzéseiket augusztus végére lefelé korrigálták. Így a várakozásokhoz képest az EU-27 búzatermelését 118-ról 114 millió tonnára csökkentették. A fekete-tengeri régióban (Oroszország és Ukrajna) is a várakozásoknál kisebb lehet a búzatermés a 2007/2008. gazdasági évben, amely Európában és a világpiacon is az árak magas szinten való stagnálását, illetve emelkedését körvonalazza. Ezt erősíti a Chicago-i tőzsde szeptemberi határidőnél távolabbi

lejáratra vonatkozó jegyzéseinek fokozatosan emelkedő árszintje is.

A kelet-közép és nyugat-európai országokban is tovább emelkedett az étkezési búza termelői ára. Magyarországon az étkezési búza termelői ára a bulgáriai és németországi árakhoz hasonlóan, 47-49 ezer Ft között változott. A lengyelországi, szlovákiai, litvániai és észtországi termelői árakat a hazai búzaár 4-7 ezer Ft-tal haladta meg a 32-33. héten (3. táblázat).

Kukorica esetén az uniós és hazai termés is csökken a 2007/2008. gazdasági évben az elmúlt évekhez képest. Az Unió 14%-os (7 millió tonna), Magyarország, 50%-os (4 millió tonna) termés kiesésre számíthat.

A bioetanol kereslet növekedése, a csökkenő kínálat és készlet, illetve a mérsékelt emelkedő takarmánytermelés a kukorica, de a többi gabonaféle áaira is pozitívan hathat a jövőben.

Sertés- és broilertáp

Összeállításunkban a hazai takarmánygabonák és tápok árainak, illetve termelésének változását egy uniós tagállammal (Németország) hasonlítottuk össze. A tagállamok közül ezt a választást az indokolja, hogy a németországi árak a Duna mentén a hazai gabonapiac áaira is közvetve hatást gyakorolnak (ld. Gabona és ipari növények bulletin, 2006. 23. szám), továbbá Németország az Unión belül az egyik legnagyobb állattartó és takarmánygyártó ország.

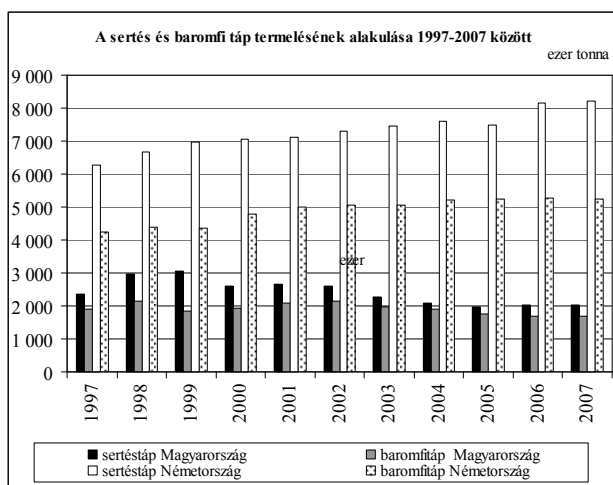
A 9. ábrán látható, hogy a hazai és németországi takarmánybúza és -kukorica árak tendenciájukban követik egymást, jelentős eltérés az árszínvonalban van. A magyarországi gabonaárak 5-7 ezer Ft-tal maradnak el a németországi ártól. Az alacsonyabb árszínvonal a felvevő piacoktól való távolságban és az országok gabona önellátottságában keresendő. Köztudott, hogy Magyarország átlagos vagy annál nagyobb gabonatermelése jóval (30-50%-ban) meghaladja a belső fogyasztást. Németország búzából – az elmúlt 5 év átlagát nézve – 30%-os többlettel rendelkezik, kukorica esetén azonban az igényhez képest mintegy 20%-kal kisebb a termelése. Ez a németországi búza és kukorica egymáshoz viszonyított termelői árszínvonalából is kitűnik, hiszen a kukorica ára a

vizsgált időszakban 2-3 ezer Ft-tal haladta meg a búzaárát. A hazai gabonapiac jelentős távolsága az Unió nagy felvevőpiacaitól determinálja a hazai alapanyagárak alacsonyabb árszínvonalát (hazánk gabona exportjának mintegy 80%-át az Unió piacára szállítja).

A fehérjeszükségletet zömében mindkét ország import szójadarából fedezi. A magyarországi takarmánygyártók alacsonyabb gabona-alapanyagárakkal, ugyanakkor a szállítási távolság miatt, a szójadara magas import áraival szembesülnek. Németországban a gabona-alapanyag árai magasabbak, az egyéb takarmánykiegészítőké azonban jóval alacsonyabbak, ezért a németországi tápárak alacsonyabbak a hazai takarmányáraknál.

Figyelembe véve a németországi állatállomány fokozatos gyarapodást, és a hazai sertés- és baromfiállomány csökkenését, nem meglepő, hogy a tápok előállítása az uniós tagállamban fokozatosan emelkedik, Magyarországon viszont 1999-hez képest mindkét vizsgálatunkban szereplő táp termelése 1-1 millió tonnát csökkent.

A sertés- és baromfi táp termelésének alakulása 1997-2007. között

Forrás: <http://www.fefac.org>, 2007. június

A gabona termelői árakat és a takarmánykeverékek árát összehasonlítva megállapítható, hogy az alapanyag árának változását a tápok feldolgozói értékesítési árai követik, és mindkét ország esetében a 2004. év elején kialakult árszínvonalat közelítik. A szintén aszályos 2003-as év termés kiesése hatására emelkedő gabonaárak, a takarmánykeverékek árait is felfelé húzták, azzal a különbséggel, hogy a

2007. évi jelentős termés kiesés már az adott év betakarítási időszakában is jelentős áremelkedést hozott.

Közvetve a bioetanol termelés felfutása is hat a takarmánykeverékek piacára, mert a bioüzemanyag előállítók igénye, szűkíti a többi felhasználó számára rendelkezésre álló termésmennyiséget, ami többletköltséget jelent a többi feldolgozóipari szereplőnek, így a takarmánygyártóknak is.

Ugyanez mondható el a másik fontos takarmány-alapanyagról, a szójáról is, amivel itt nem foglalkozunk bővebben. A gabona iránti erős kereslet, így az árak emelkedése, a gabona vetésterületek bővülését hozta az amerikai és dél-amerikai területeken, kiszorítva a szóját. A szója területcsökkenése szűkülő szójadara kínálatot hozott, ami a daraárakat jelentősen megemelte. A takarmánygyártás költségét ezért a gabona-alapanyag árának növekedése mellett, a fehérjepótló takarmányösszetevő árának emelkedése is növeli. Azonban míg a hazai takarmánypiac csökkenő állatállománnyal, így szűkülő kereslettel találkozik, addig a német állatállomány emelkedése egy növekvő takarmányfogyasztó piacot jelent. Ennek hatására a németországi takarmánygyártók könnyebben eltudják ismertetni a növekvő takarmánytáp árakat, illetve a növekvő tápterelés okozta mérethatékonyságból adódóan a magasabb alapanyagárakat is jobban tudják kompenzálni.

Összegezve a fentebb leírtakat, megállapítható, hogy a gabonaárak emelkedését a sertés- és broilertápok ára néhány hónapos csúszással követte (10. ábra). Az alapanyagárak változása, regressziós számítások szerint 70-75%-os mértékben a gabonaárakkal együtt mozgó tápárakat eredményezett. Ugyanakkor, míg a gabonaárak akár kétszeres áremelkedést is produkálnak a vizsgált periódusban (mivel a gabona kereslete rugalmatlan), addig a broiler- és sertéstápok ára a gabona-alapanyagár 60-80%-os emelkedésére kb. 20-40%-os áremelkedéssel reagál (10. ábra). Mindezekből pedig valószínűsíthető, hogy a jövőben a takarmánygabonák árának további növekedése miatt, a takarmányok áremelkedése meghaladhatja a 2004. év elején kialakult tápárakat, ami nehéz helyzetet teremthet az állattartók és takarmánygyártók számára a hazai és az uniós piacokon egyaránt.

1. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 33. HÉTEN *SZÁRMAZÁSI HELY SZERINT

Megnevezés		*Szarmazási hely			Országos		
		Dunántúl	Alföld	Észak - Magyaro.	2007. 32. hét	2007. 33. hét	2007. 33. hét/ 2007. 32. hét (%)
Étkezési búza	tonna	13 278,12	6 660,66	11 509,38	59 495,70	31 448,16	52,86
	Ft/t	50 313,96	50 855,07	45 543,30	49 029,86	48 682,60	99,29
Takarmánybúza	tonna	-	-	-	6 394,62	-	-
	Ft/t	-	-	-	47 280,08	-	-
Takarmánykukorica	tonna	-	-	-	-	-	-
	Ft/t	-	-	-	-	-	-
Takarmányárpa	tonna	1 213,26	-	-	7,84	1 213,26	15 475,26
	Ft/t	42 314,35	-	-	38 000,00	42 314,35	111,35

*Szarmazási hely, ahol a gabonát megtermelték

2. táblázat

A GABONAFÉLÉK TERMELŐI ÁRA A 33. HÉTEN

Megnevezés		Országos				
		2006. 33. hét	2007. 32. hét	2007. 33. hét	2007.33. hét/ 2006. 33. hét (%)	2007. 33. hét/ 2007. 32. hét (%)
Étkezési búza	tonna	42 782,26	59 495,70	31 448,16	73,51	52,86
	Ft/t	26 552,83	49 029,86	48 682,60	183,34	99,29
Takarmánybúza	tonna	5 084,51	6 394,62	-	-	-
	Ft/t	25 123,53	47 280,08	-	-	-
Takarmánykukorica	tonna	2 904,73	-	-	-	-
	Ft/t	26 854,43	-	-	-	-
Takarmányárpa	tonna	1 471,57	7,84	1 213,26	82,45	15 475,26
	Ft/t	23 173,82	38 000,00	42 314,35	182,60	111,35

**AZ ÉTKEZÉSI BÚZA TERMELŐI ÁRÁNAK ALAKULÁSA
NÉHÁNY KELET-KÖZÉP- ÉS NYUGAT-EURÓPAI ORSZÁGBAN**

hetek	Észtország	Nagy-Britannia	Németország	Szlovákia	Magyarország
Ft/tonna					
15	38 620	35 650	34 240	36 510	
16		36 680	34 290	35 960	31 780
17		36 490	34 450	36 690	
18			34 960	36 190	32 220
19		36 880	35 060	35 830	31 812
20		36 220	35 270	35 710	31 640
21			35 580	36 080	32 369
22			35 720	36 060	
23		35 970	35 790	36 870	33 390
24		38 790	36 480	35 920	
25	31 990	38 390	36 500	36 590	34 090
26		43 070	36 860	34 210	33 330
27	34 710	45 680	37 340	33 890	35 640
28		44 790	38 090	34 330	37 980
29	35 550	50 160	39 110	36 370	42 500
30			41 710	38 970	42 763
31	38 330		44 990	41 100	45 720
32	44 060		47 640	42 060	49 120
33					48 680

hetek	Ukrajna	Lengyelország	Kazahsztán	Bulgária	Litvánia
Ft/tonna					
15		46 060		36 090	38 300
16		46 070	22 480	34 950	37 410
17		46 080		34 790	36 770
18		46 730		35 060	38 770
19		46 880		35 000	36 080
20		47 260		35 700	39 290
21		47 280		36 830	39 720
22		46 900		37 210	36 130
23		46 760		37 030	37 200
24		46 290		37 560	42 070
25		45 790		35 940	
26		45 230		36 470	
27		44 350		38 650	39 790
28		43 820		40 570	39 550
29		43 800		45 800	37 690
30		43 090		46 880	36 850
31		43 530		49 710	39 480
32		44 550			42 640
33					

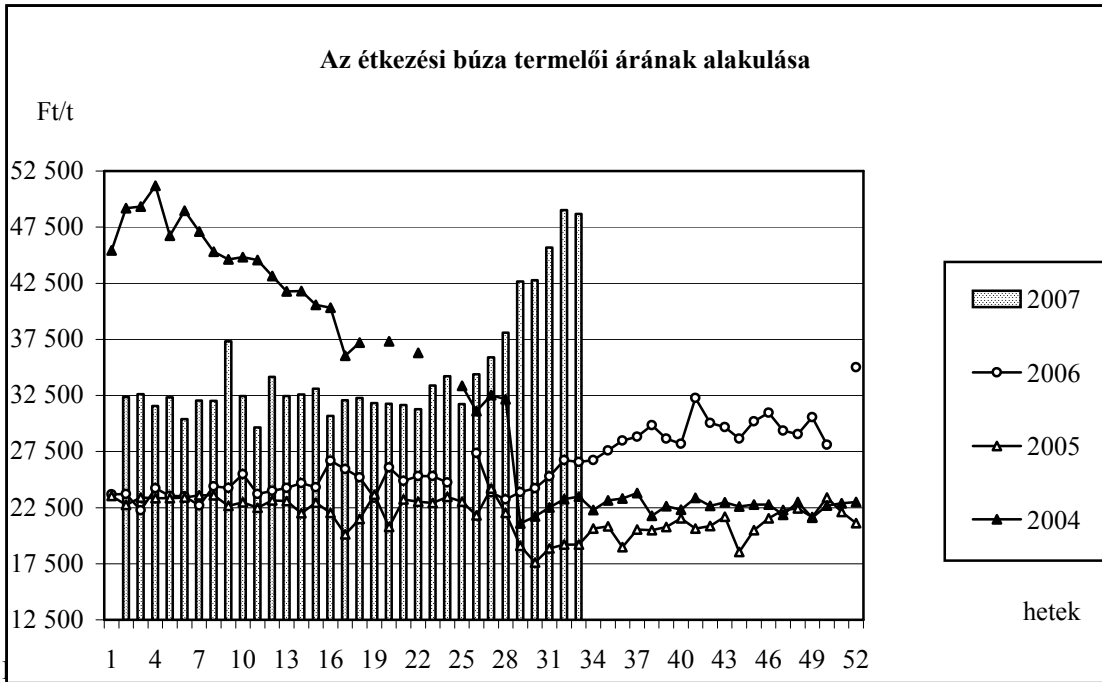
Megjegyzés-az ár a következő standardra vonatkozik:

- hektoliter súly min. 73 kg
- nedvességtartalom max. 14,5%
- idegen magtartalom max. 7%
- csírázott szemszázalék max. 4%
- Hageberg-féle esésszám min. 220

Eltérések a standardtól:

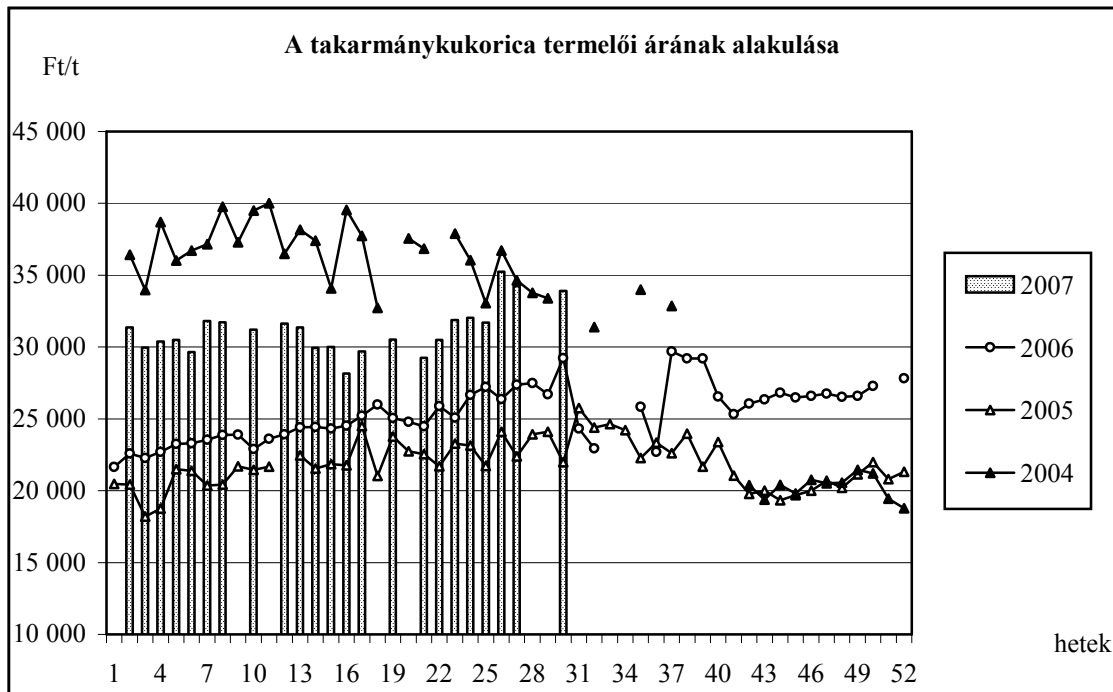
- Bulgária -hektoliter súly min.76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom max.4%
- Csehország -hektoliter súly min 76kg, nedvességtartalom max.14%, idegen magtartalom 6%, csírázott szemszázalék 2,5%
- Észtország- hektoliter súly 72 kg, Hageberg-féle esésszám 180, csírázott szemszázalék 3%
- Lengyelország -hektoliter súly min.76 kg, idegen magtartalom max. 6%
- Magyarország -hektoliter súly 76 kg, csírázott szemszázalék max. 2%, Hageberg-féle esésszám 230
- Nagy-Britannia -hektoliter súly min. 76 kg, Hageberg-féle esésszám 250
- Szlovákia- hektoliter súly min. 76 kg, nedvességtartalom max. 14%,
- Ukrajna - 12%-os fehérjetartalom, idegen magtartalom max. 8%
- Oroszország- nedvességtartalom max. 15%

1. ábra

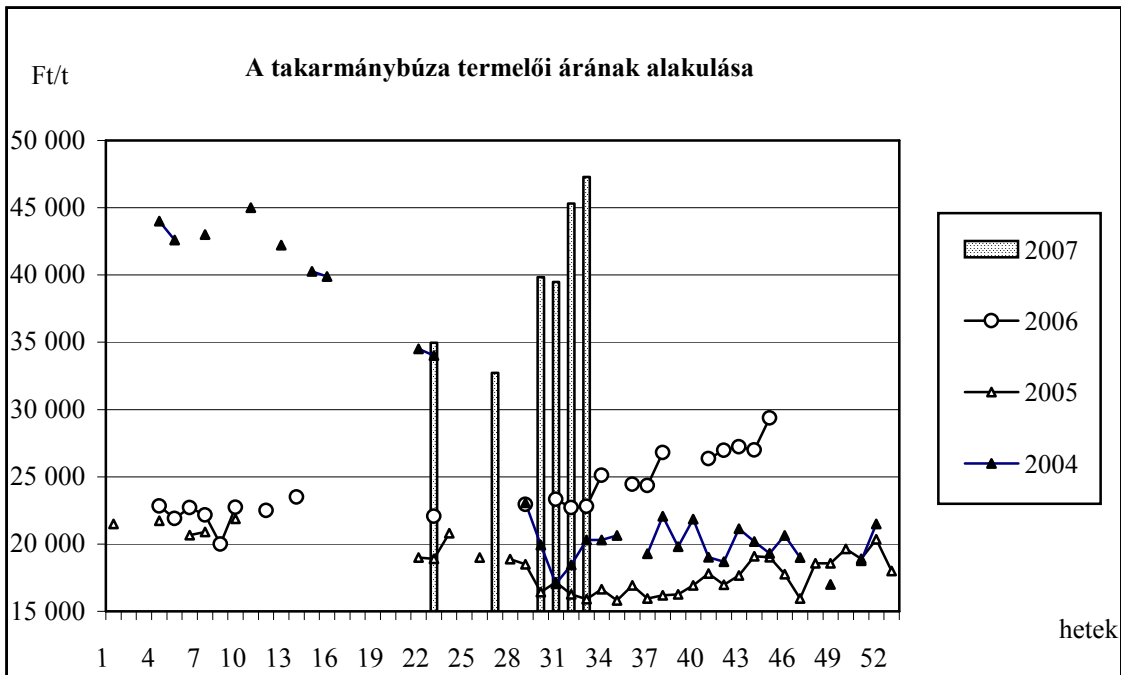
Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

2. ábra

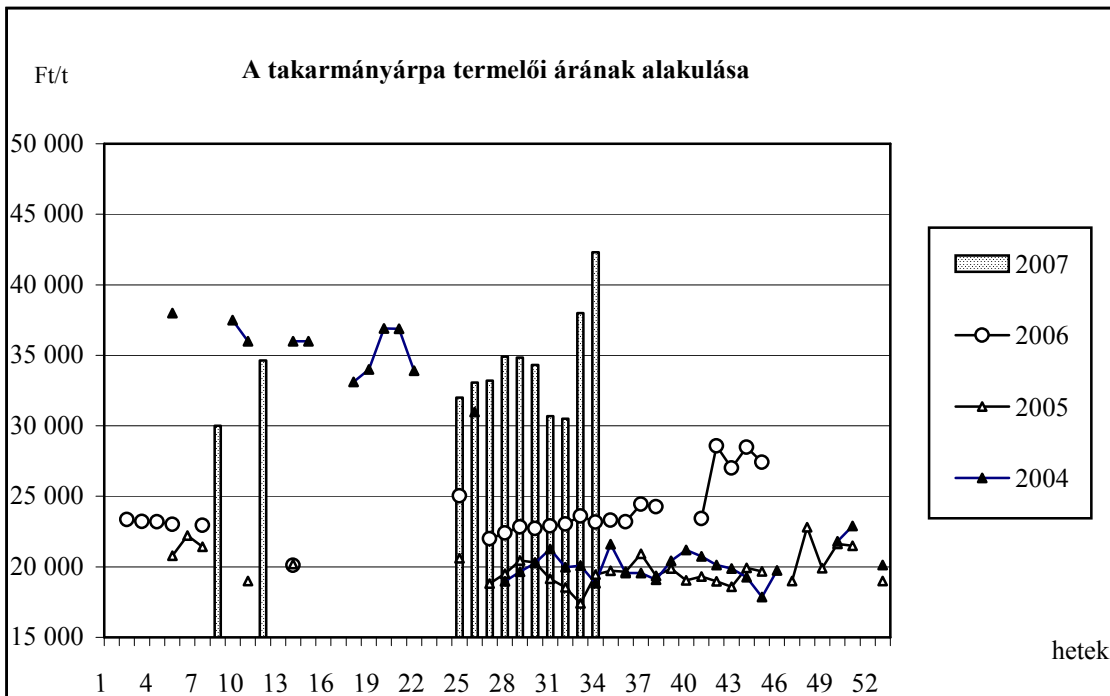

Forrás: PÁIR, termelői ár: ÁFA és szállítási költség nélküli ár

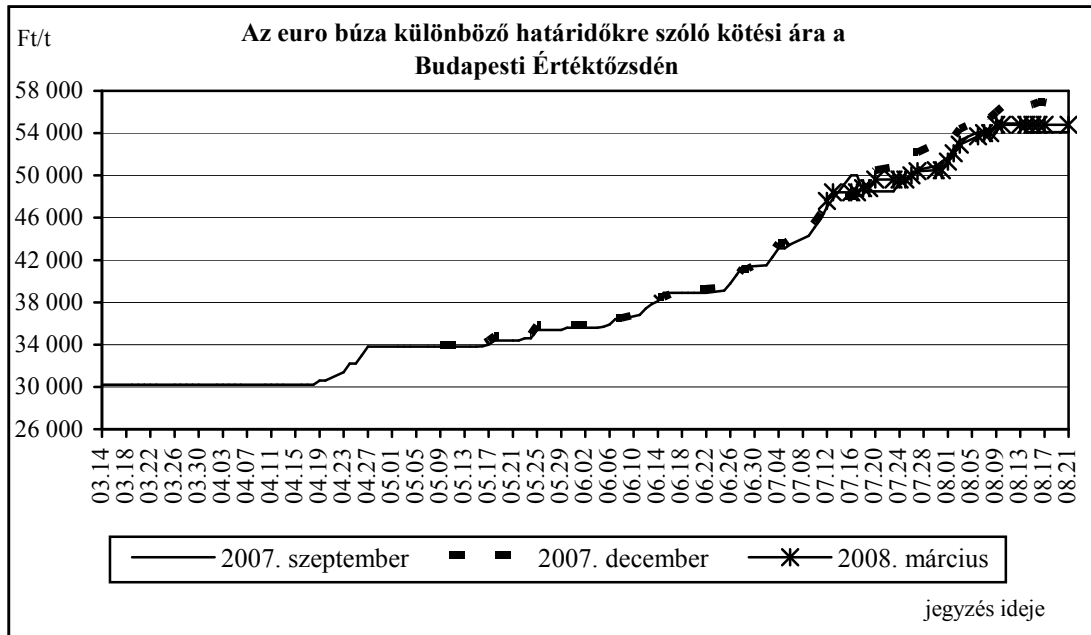
3. ábra

4. ábra

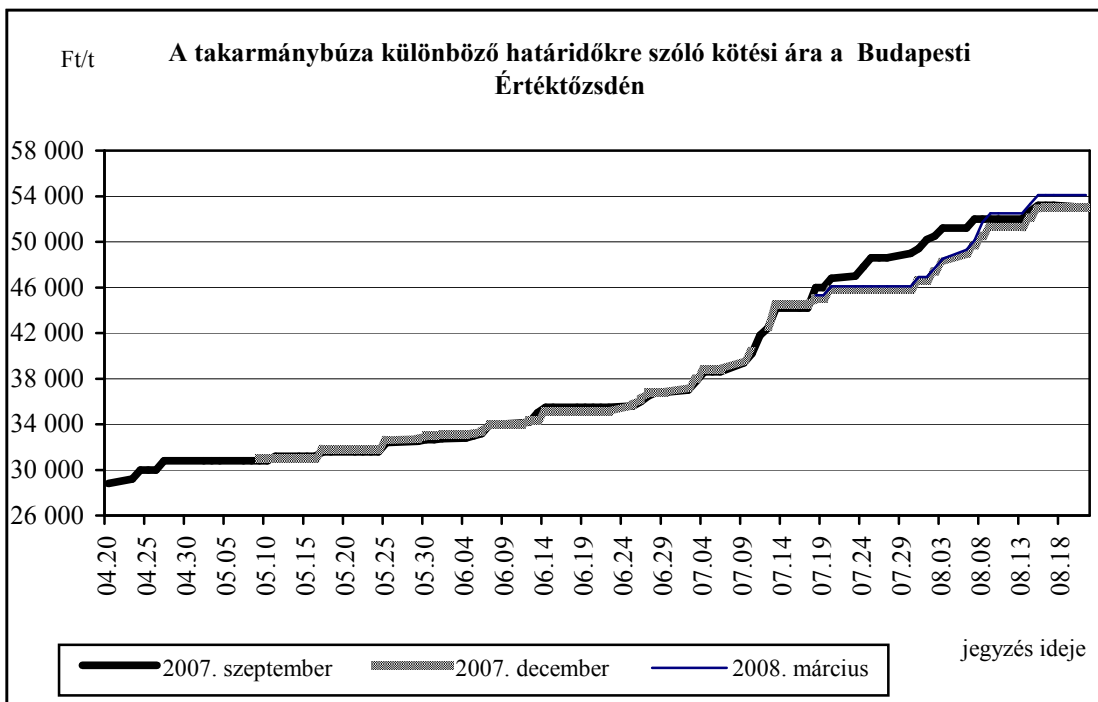

5. ábra

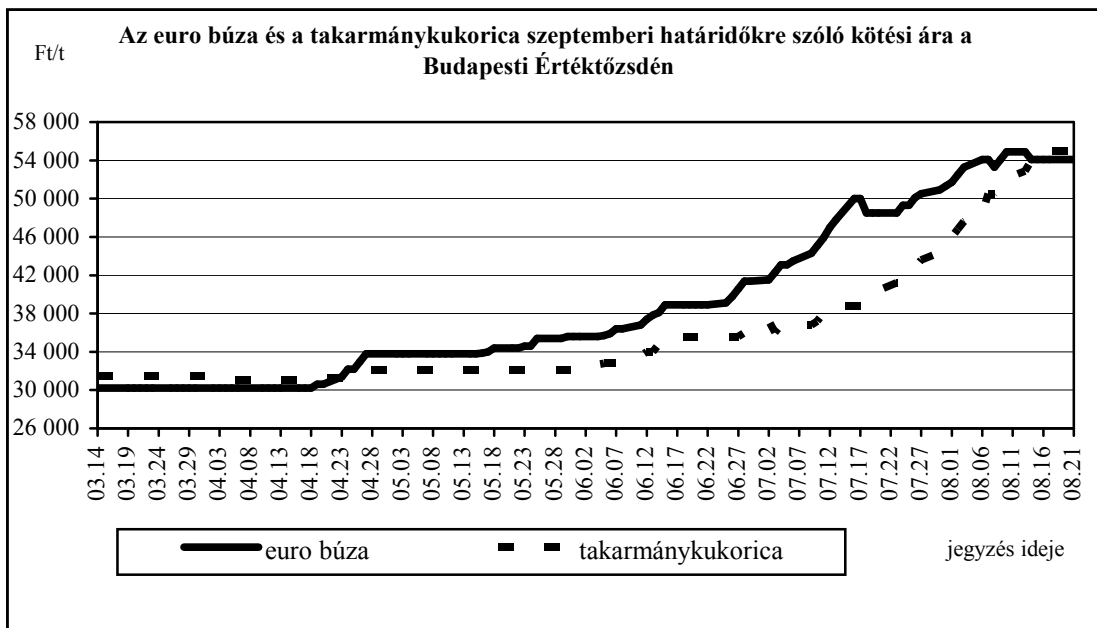
Forrás: BÉT

6. ábra

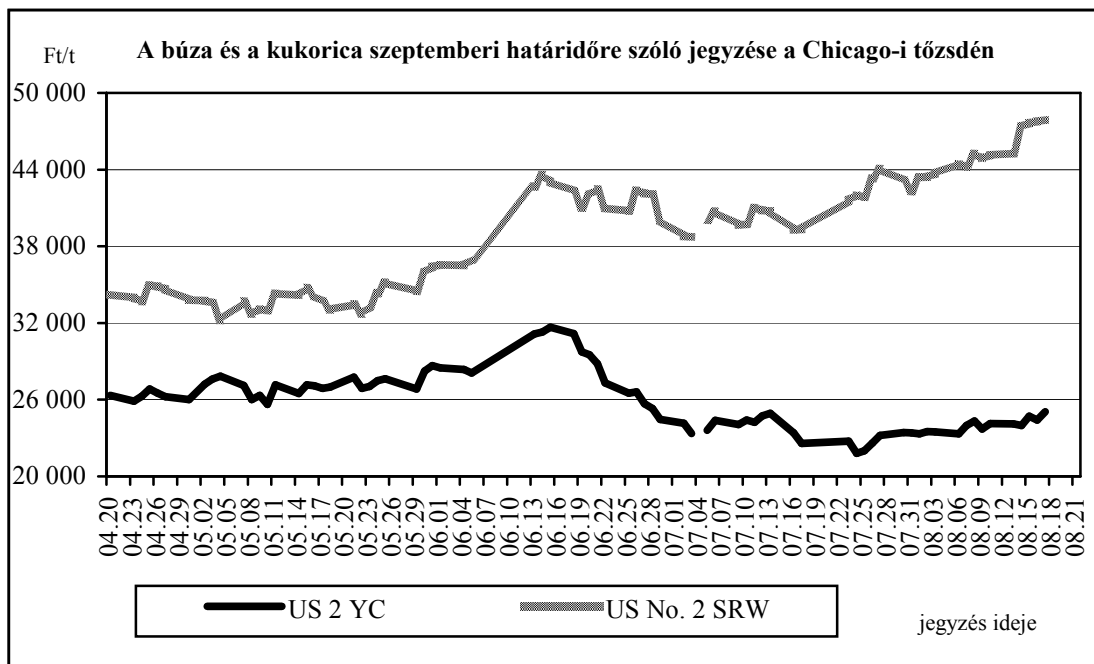
Forrás: BÉT

7. ábra

Forrás: BÉT

8. ábra

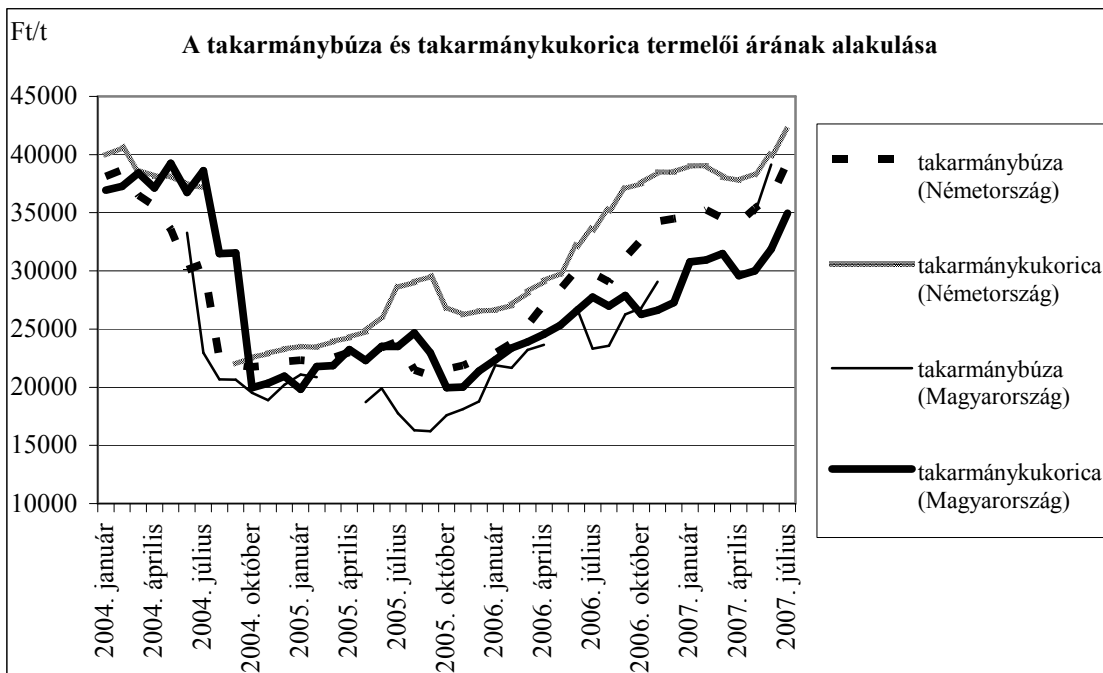

US 2 YC-USA 2. Yellow Corn

US No. 2 SRW-USA 2. Soft Red Winter

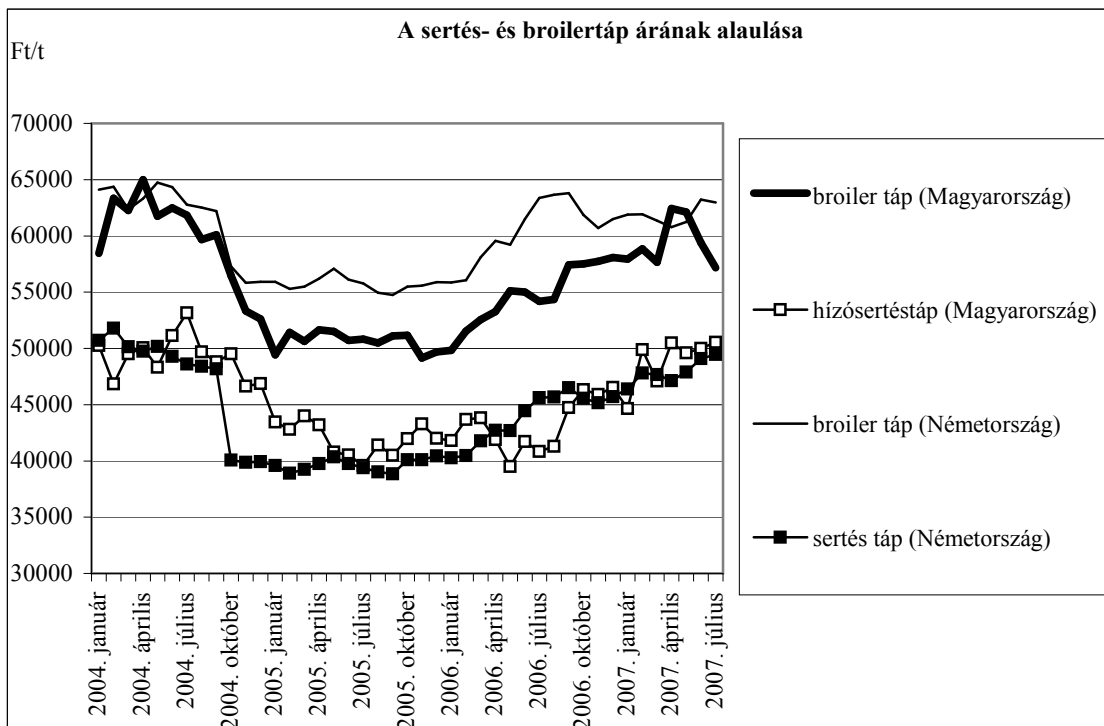
Forrás:CBOT-Chicago Board of Trade

9. ábra

Forrás: PÁIR, AGRIMIS

10. ábra

Forrás: PÁIR, AGRIMIS

GABONA ALAPÚ TERMÉKEK ÉRTÉKESÍTÉSI ÁRA A 33. HÉTEN

Gabonaipari termékek		Körzetek			Országos				
		Alföld	Dunántúl	Észak - Magyaró.	2006. 33. hét	2007. 32. hét	2007. 33. hét	2007.33. hét/ 2006. 33. hét (%)	2007. 33. hét/ 2007. 32. hét (%)
Finomliszt BL 55 ömlesztett	tonna	473,69	-	-	385,64	776,32	473,69	122,83	61,02
	Ft/kg	62,24	-	-	44,43	62,56	62,24	140,08	99,48
Finomliszt BL 55 zsákos	tonna	540,75	72,80	-	727,14	717,48	613,55	84,38	85,52
	Ft/kg	63,11	69,34	-	45,17	67,40	63,85	141,37	94,73
Finomliszt BL 55 zacskós	tonna	476,21	65,92	-	238,14	824,48	542,13	227,65	65,75
	Ft/kg	74,40	69,10	-	53,24	73,92	73,76	138,53	99,77
Rétesliszt BFF 55 ömlesztett	tonna	37,00	-	-	70,00	109,00	37,00	52,86	33,94
	Ft/kg	62,00	-	-	51,00	61,71	62,00	121,57	100,48
Rétesliszt BFF 55 zsákos	tonna	24,55	-	-	28,75	29,20	24,55	85,39	84,08
	Ft/kg	77,92	-	-	51,62	72,26	77,92	150,96	107,83
Rétesliszt BFF 55 zacskós	tonna	55,23	13,28	-	12,03	73,23	68,51	569,49	93,55
	Ft/kg	82,53	89,51	-	60,44	80,15	83,88	138,77	104,66
Fehér kenyérliszt BL 80 ömlesztett	tonna	133,64	13,50	-	347,14	358,54	147,14	42,39	41,04
	Ft/kg	56,18	52,89	-	41,12	63,05	55,88	135,87	88,62
Fehér kenyérliszt BL 80 zsákos	tonna	355,70	124,20	-	658,01	592,40	479,90	72,93	81,01
	Ft/kg	61,24	59,95	-	43,22	65,69	60,90	140,91	92,71
Tésztaipari liszt TL 50 ömlesztett	tonna	98,52	11,41	-	29,71	155,04	109,93	370,01	70,90
	Ft/kg	58,54	70,00	-	45,17	62,98	59,73	132,23	94,84
Tésztaipari liszt TL 50 zsákos	tonna	34,80	1,50	-	56,13	41,20	36,30	64,67	88,11
	Ft/kg	66,32	80,00	-	52,02	71,85	66,88	128,57	93,09
Étkezési búzadara AD zacskós	tonna	20,34	5,42	-	40,69	52,80	25,76	63,30	48,78
	Ft/kg	82,95	86,06	-	61,37	75,04	83,60	136,23	111,41

A MEGFIGYELT GABONA ALAPÚ TERMÉKEK FOGYASZTÓI ÁRA
2007. augusztus 22.

Ft/mennyiségi egység

TERMÉKEK	KISZERELÉS	Auchan	CBA	Coop	Cora	Interspar	Match	Plus	Tesco
Finomliszt BL 55	1kg-os	77	99	94	-	-	99	89	94
Félbarna kenyér	1kg-os	219	159	-	219	179	-	-	218
4 tojásos száraztészta (Gyermelyi nagykočka fodr.)	500g	299	249	249	215	249	224	249	249
Étkezési búzadara AD	1kg-os	139	109	114	219	199	115	115	199
Fehér kenyér									
Duna kenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Első Pesti Malom Rt.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	-
Erzsébet	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	253
Formakenyér	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	278
KREISZ alföldi	1kg-os	-	179	-	-	-	-	-	-
Saját termék	1kg-os	199	-	-	199	-	-	-	-
Tesco	1kg-os	-	-	-	-	-	-	-	199
Vécsey Kft.	1kg-os	-	-	-	-	-	-	209	-
Vita sütő	1kg-os	-	-	-	-	229	-	-	-

KÜLFÖLDI INFORMÁCIÓK

HATÁRIDŐS PIACOK (2007. augusztus 17.)

6. táblázat

Búza

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago *(őszi, lágy búza)			Kansas **(őszi, kemény búza)			Minneapolis ***(tavaszi, kemény búza)			LIFFE****		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	GBP/ tonna	Ft/tonna
2007. szeptember	227,50	59 332	2007. szeptember	246,89	52 400	2007. szeptember	238,99	46 369	2007. szeptember	239,64	46 495	2007. november	150,25	57 621
2007. november	227,00	59 202	2007. december	252,95	51 792	2007. december	243,95	47 331	2007. december	241,57	46 869	2008. január	152,00	58 292
2008. január	227,25	59 267	2008. március	251,39	49 189	2008. március	245,42	47 616	2008. március	243,68	47 279	2008. március	154,00	59 059
2008. március	228,25	59 528	2008. május	240,28	43 197	2008. május	236,97	45 977	2008. május	244,32	47 403	2008. május	155,00	59 443
2008. május	229,00	59 723	2008. július	210,52	43 627	2008. július	211,26	40 989	2008. július	226,50	43 946	2008. július	156,00	59 826
2008. augusztus	185,50	48 378	2008. szeptember	211,62	41 059	2008. szeptember	210,89	40 917	2008. szeptember	210,15	40 773	2008. november	120,00	46 020

*SRW-Soft Red Winter

**HRW-Hard Red Winter

***DNS-Dark Northern Spring

**** étkezési és takarmánybúza

CBOT-Chicago Board of Trade

KCBOT-Kansas City Board of Trade

MGE-Minneapolis Grain Exchange

Kukorica

7. táblázat

Repce

8. táblázat

MATIF, Párizs			CBOT, Chicago		
Szállítási határidő	EUR/ tonna	Ft/tonna	Szállítási határidő	USD/ tonna	Ft/tonna
2007. augusztus	230,00	59 984	2007. július	129,33	25 093
2007. november	231,00	60 245	2007. szeptember	136,12	26 410
2008. január	232,50	60 636	2007. december	141,73	27 498
2008. március	232,00	60 506	2008. március	145,37	28 205
2008. június	233,00	60 766	2008. május	149,11	28 930
2008. augusztus			2008. július	150,20	29 142

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

MATIF, Párizs		
Szállítási határidő	CAD/ tonna	Ft/tonna
2007. november	320,25	57 853
2008. február	325,00	30 195
2007. október	327,75	30 735
2008. május	314,75	56 860

MATIF-Marché A Terme d' Instruments Financiers

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

ÉTKEZÉSI BÚZA ÉS TAKARMÁNYKUKORICA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Étkezési búza	2006.33. hét		2007. 33. hét		
Franciaország					
Rouen	114	31 132			augusztus
La Pallice	115	31 404			augusztus
* Creil	106	28 934			október
Németország					
Hamburg	121	32 911	236	61 214	augusztus
Würzburg	117	31 687			augusztus
Köln	124	33 727	220	57 064	augusztus
Drezda			220	57 064	augusztus
Dánia					
Koppenhága					augusztus
Olaszország					
Milánó					augusztus
Bologna					augusztus
Belgium					
Brüsszel					augusztus
Spanyolország					
**Barcelona			240	62 251	augusztus
Ausztria					
Bécs					augusztus
Finnország					
Nokia					augusztus
Takarmánykukorica					
Franciaország					
*Creil	115	31 268			október
Bordeaux/Bayonne	115	31 268			augusztus
La Pallice	117	31 812			augusztus
Németország					
Hamburg	137	37 263	230	59 657	augusztus
Olaszország					
Bologna					augusztus
Spanyolország					
**Barcelona			235	60 954	augusztus

*FOB - Free on Board-bérméntesen a hajó fedélzetére rakva

** - import búzaár

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

TAKARMÁNYBÚZA ÉS TAKARMÁNYÁRPA HATÁRIDŐS KIKÖTŐI ÁRA

	Piaci ár EUR/tonna	Piaci ár Ft/t	Szállítási hónap
Takarmányárpa	2007. 33. hét		
Anglia			
Kelet-Anglia	—	—	augusztus
Franciaország			
Rouen	—	—	augusztus
La Pallice	—	—	augusztus
* Creil	—	—	augusztus
Németország			
Hamburg	213	55 248	augusztus
Hannover	206	53 303	augusztus
München	—	—	augusztus
Drezda	206	53 303	augusztus
Dánia			
Koppenhága	—	—	augusztus
Olaszország			
Bologna	—	—	augusztus
Belgium			
Brüsszel	—	—	augusztus
Spanyolország			
Barcelona	228	59 139	augusztus
Ausztria			
Bécs	—	—	augusztus
Finnország			
Raisio	—	—	augusztus
Takarmánybúza			
Franciaország			
*Creil	—	—	augusztus
Németország			
Hamburg	230	59 657	augusztus
Hollandia			
Rotterdam	235	60 954	augusztus
Belgium			
Brüsszel	—	—	augusztus

*FOB - Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

NEMZETKÖZI GABONAJEGYZÉSEK

BÚZA	USD/t	Ft/t	USD/t	Ft/t	Szállítási hónap	Kikötő
	2007.08.10.		2007.08.17.			
keménybúza						
⁽¹⁾ Kanada CWRS 13,5%	300,25	55 294,04	296,67	57 559,91	szeptember	*FOB St. Lawrence
⁽²⁾ Ausztrália APH 14 %	321,10	59 133,78	322,10	62 493,84	augusztus	*FOB Eastern States
⁽³⁾ US No. 2 DNS 14%	274,40	50 533,50	270,00	52 385,40	szeptember	*FOB Portland
⁽⁴⁾ US No. 2 HRW	268,80	49 502,21	267,30	51 861,55	szeptember	*FOB US Gulf
⁽⁵⁾ Ausztrália ASW	285,10	52 504,02	295,10	57 255,30	augusztus	*FOB Eastern States
⁽⁶⁾ EU, Franciaó. alapminőség	—	—	—	—	—	*FOB Rouen
lágybúza						
⁽⁷⁾ US No. 2 SRW	258,60	47 623,78	260,50	50 542,21	szeptember	*FOB US Gulf
⁽⁸⁾ Ukrajna lágú búza	—	—	—	—	—	*FOB Black Sea
DURUMBÚZA						
⁽⁹⁾ Kanada CWAD 1	332,80	61 288,45	330,60	64 143,01	augusztus	*FOB St. Lawrence
⁽¹⁰⁾ Kanada CWAD 2	332,40	61 214,78	330,20	64 065,40	augusztus	*FOB St. Lawrence
KUKORICA						
⁽¹¹⁾ US No. 3 YC	—	—	159,40	30 926,79	december	*FOB US Gulf
Argentína	148,50	27 347,76	151,00	29 297,02	szeptember	*FOB Up River
ÁRPA						
⁽¹²⁾ EU, Franciaó., takarmány	—	—	—	—	—	*FOB Rouen
Ukrajna, takarmány	—	—	—	—	—	*FOB Black Sea
⁽¹³⁾ US PNW	—	—	—	—	—	*FOB PNW

(1) CWRS-Canada Western Red Spring-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(2) Ausztrália APH- Australian Prime Hard-14 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(3) US No. 2 DNS- USA Dark Northern Spring- 14%-os fehérjetartalom-keménybúza

(4) US No. 2 HRW-USA Hard Red Winter-13,5 %-os fehérjetartalom-keménybúza

(5) ASW- Australian Standard White-standardbúza

(6) EU, Franciaó. alapminőség - a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(7) US No. 2 SRW- USA Soft Red Winter-10,3 %-os fehérjetartalom-lágúbúza

(8) Ukrajna lágú búza- 12%-os fehérjetartalom-lágúbúza

(9) Kanada CWAD 1-Canada Western Amber Durum 1-kemény

(10) Kanada CWAD 2-Canada Western Amber Durum 2-kemény

(11) US YC 3- USA No. 3 Yellow Corn

(12) EU, Franciaó., takarmányárpa-a világszerte elfogadott EU támogatások nélküli franciaországi ár

(13) US PNW- USA Pacific Northwest

*FOB-Free on Board-bérmentesen a hajó fedélzetére rakva

Forrás: HGCA- The Home Grown Cereals Authority

Olajosmag piaci jelentés

Világpiaci helyzet

Augusztusban ismét hektikusan mozogtak az olajnövények árai, döntően az északi félteke terméseredményeire vonatkozó pozitív vagy negatív hírek hatására. A legfontosabb olajnövény, a szója ára kisebb július végi esés után jelentősen megemelkedett augusztus első felében (1-3. ábra), ami elsősorban az egyesült államokbeli és kínai szójatermés várható csökkenésének tudható be (előbbinél a vetésterület csökkenése, utóbbinál az aszály okozza a termés kiesést). Ezt a termés kiesést várhatóan nem tudja kompenzálni a jövő év eleji dél-amerikai terméstopplett. A nagy kereslet hatására jelentősen megugrott a legnagyobb szójatermelők exportja, így a jövő év végéig várhatóan 20%-kal csökken a világ jelenleg 70 millió tonnás szójakészlete. Augusztus második felében viszont jelentősen estek az árak, amikor az USA-ban kibontakozó jelzálogpiaci válság hatására eső értéktőzsdék magukkal rántották az árutőzsdéket is. Ez a zuhanás a forintban kifejezett ábrákon nem látszik, mivel a forint dollárral szembeni gyengülése eltakarta a dollárban jegyzett áruk esését.

Az augusztus közepi áresés ellenére az árak középtávon is a május végére kialakult árszinten maradhatnak. Korábban a szójadara ára arányaiban csökkent a babhoz és az olajhoz képest, most inkább a dara áremelkedése várható a jelentős takarmánygabona és fehérjetakarmány-hiány miatt. A szójaolaj ára ezzel szemben kevésbé nőhet, mivel ilyen magas árszint mellett már nem rentábilis a szójából készült biodízel, egyéb területeken pedig a **pálmaolaj** komoly versenytársat jelent a szójjával szemben.

Európai kitekintés

Az európai kontinens legfontosabb olajnövényének, a **repcének** a szójafélékkel ellentétben folyamatosan és egyre meredekebb ütemben nőtt az ára az elmúlt hónapban, amit csak a pénzügyi turbulenciák szakítottak meg (4. ábra, a forint gyengülése miatt nem látható a visszaesés). Ennek oka a vártnál jóval kisebb EU-s repcetermés, elsősorban a legnagyobb termelőnek számító Francia- és Németország termésének visszaesé-

se. Előbbinél a vártnál 300 ezer tonnával maradt el a termés (4,6 a 4,9 millió tonna helyett), utóbbinál a 9%-os területnövekedés ellenére csupán a tavalyival megegyező, 4 millió tonnás repcetermést sikerült betakarítani. További gondot jelent a tavaly nagy szállítónak bizonyuló fekete tengeri régió termésének drasztikus visszaesése.

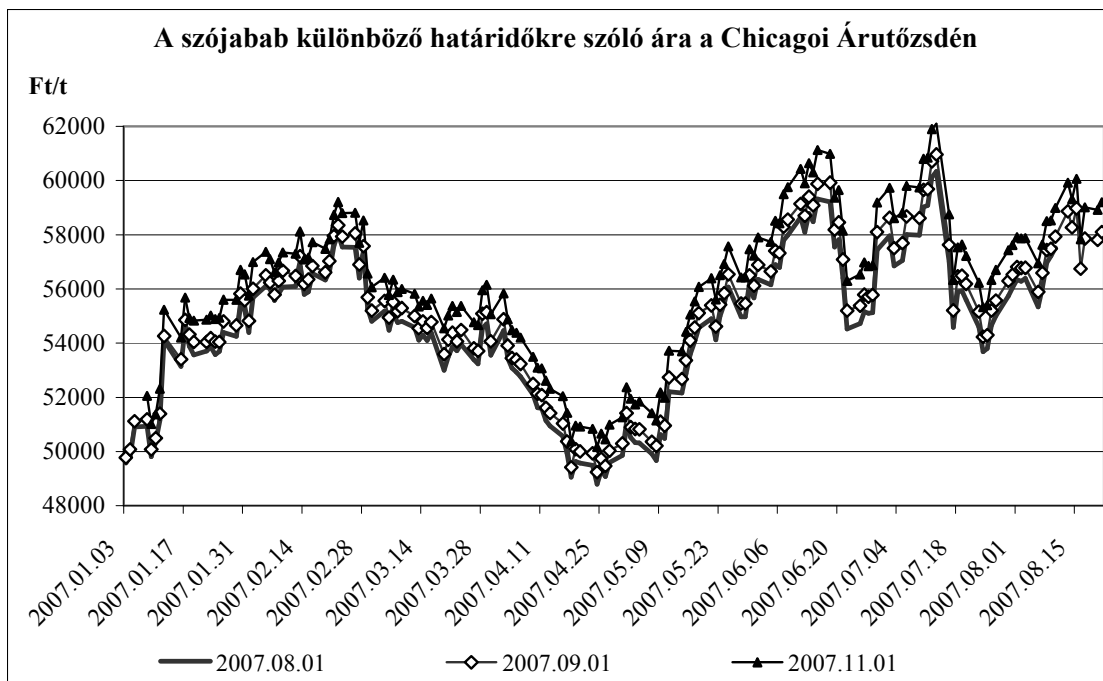
Az árakat növelte a vártnál valószínűleg kisebb kanadai repcetermés is, valamint az a hír, hogy a magas kalászos gabonaárak miatt az őszi vetések esetében nő a gabonafélék és csökken a repce vetésterülete, főleg Nyugat-Európában.

Az elmúlt hónapban a **napraforgómag és napraforgóolaj** ára nőtt a leggyorsabban az olajosmagvak közül, melynek oka a közép- és kelet-európai napraforgótermés drasztikus csökkenése. A napraforgómag kínálata várhatóan több, mint 10%-kal, az EU termése több mint 30%-kal csökken, a világ napraforgóolaj-termelése 11%-kal fog visszaesni. Ennek hatására a korábbi magas szinthez képest is ugrásszerűen nőttek a mag- és olajárak (5. ábra, 1-2. táblázat), a hiány pedig akkora, hogy várhatóan csak egy év múlva egy kedvezőbb termés esetén fog jelentősen csökkenni a napraforgó most kialakult árelőnye a többi olajosmaggal és olajjal szemben.

Hazai körkép

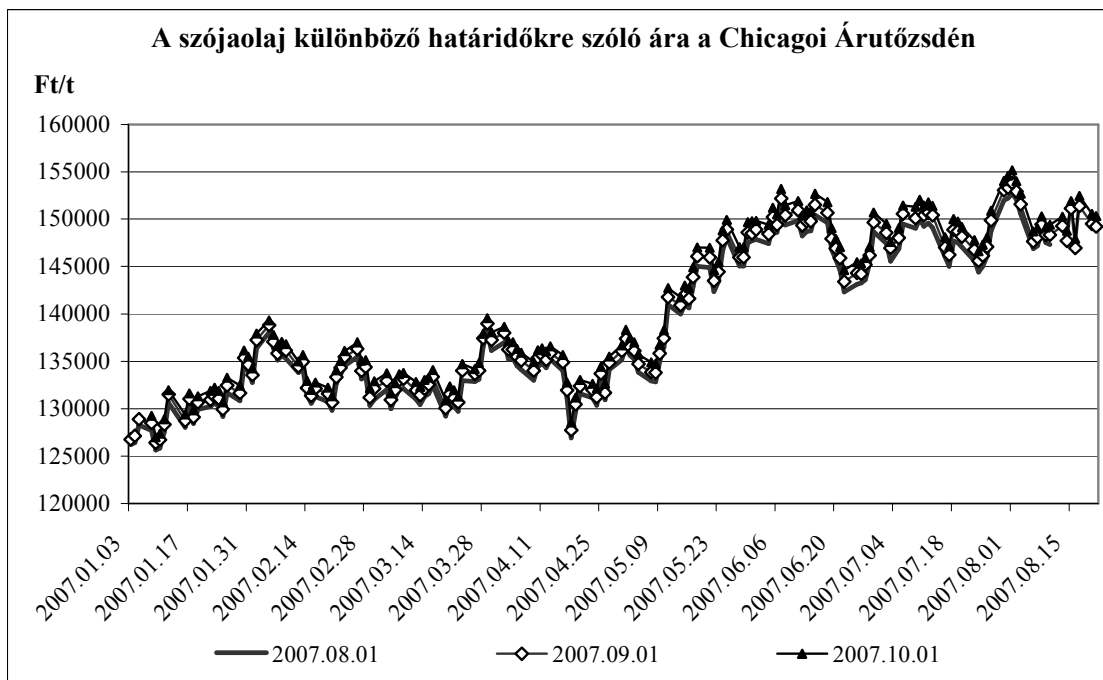
A hazai piacon is bekövetkezett a napraforgó árrobbanása (6. ábra), amit a világpiaci és a hazai kínálat várttól való drasztikus elmaradása okozott. A hazai termést is súlyosan károsította az idei aszály, így a korábban megszokott 1-1,2 millió tonnás termés helyett várhatóan jelentősen kisebb, 700-900 ezer tonnás termésre lehet számítani. Ennek hatására nem csak a mag ára nőtt jelentősen, 10 ezer forintra növelve árelőnyét a repcével szemben, hanem a termékek ára is megugrott. A napraforgódara ára például utoljára a 2003-as ugyancsak takarmányhiányos évben volt ilyen magas, bár még mindig elmarad a nyugat-európai árártól (2-3. táblázat). Nőtt az olaj értékesítési ára is (1. tábla), amit augusztusban várhatóan már követni fog a most még csökkenő fogyasztói ára is (7. ábra).

1. ábra

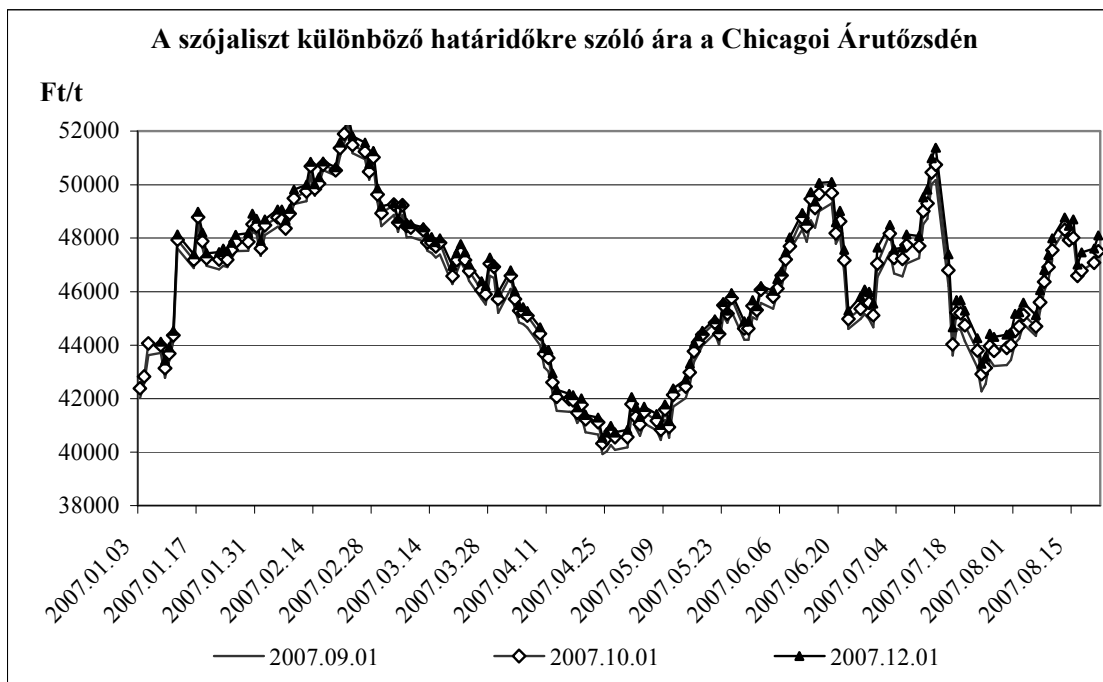
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

2. ábra

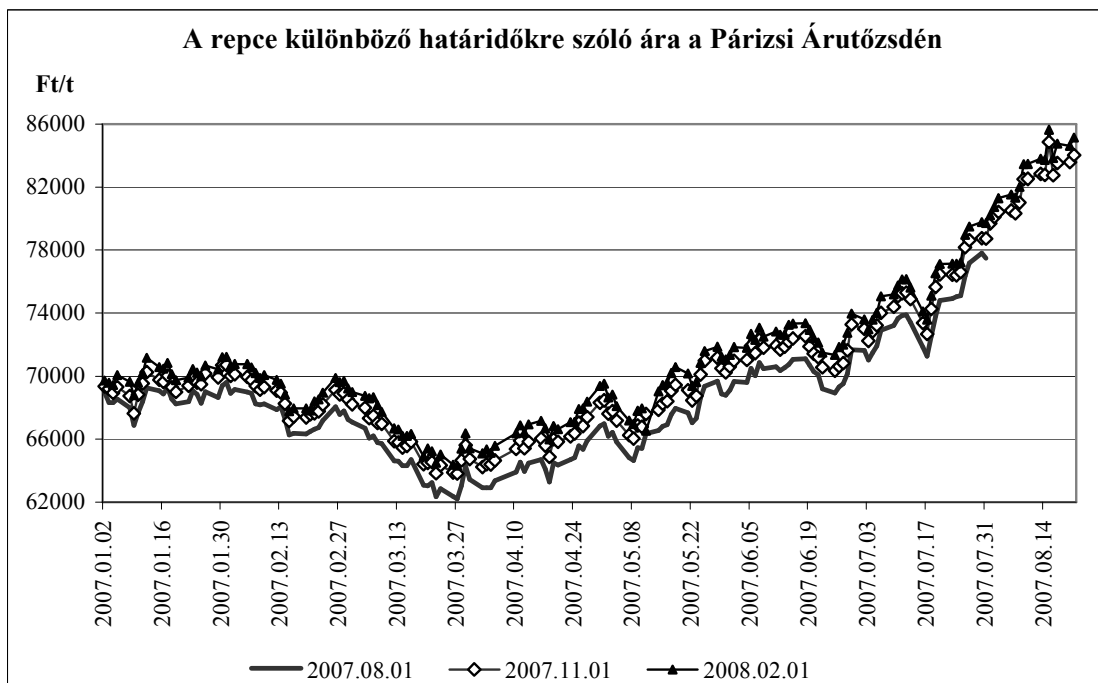
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

3. ábra

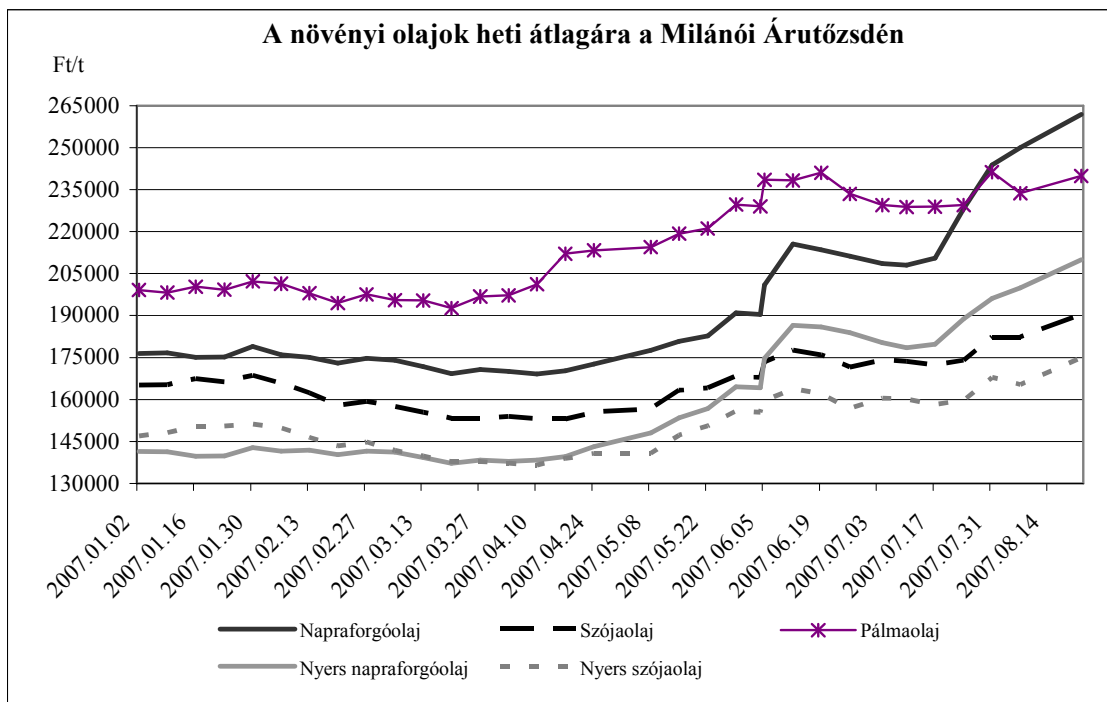
Forrás: CBOT határidős gabonapiac - napi statisztika

4. ábra

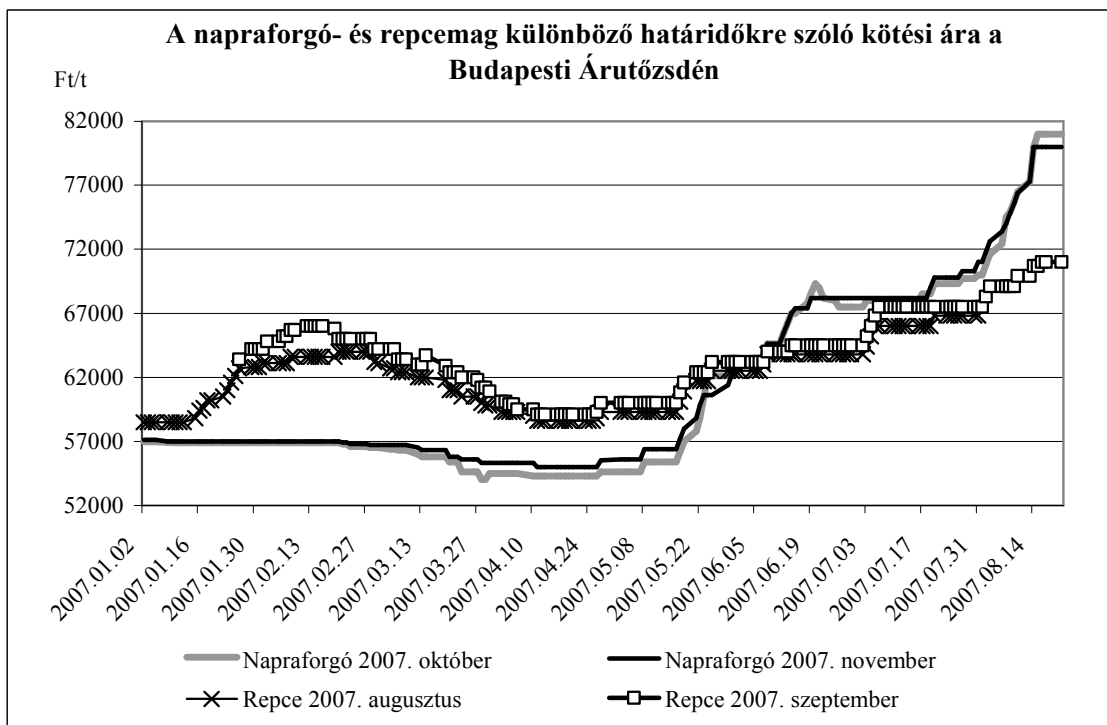
Forrás: MATIF határidős gabonapiac - napi statisztika

5. ábra

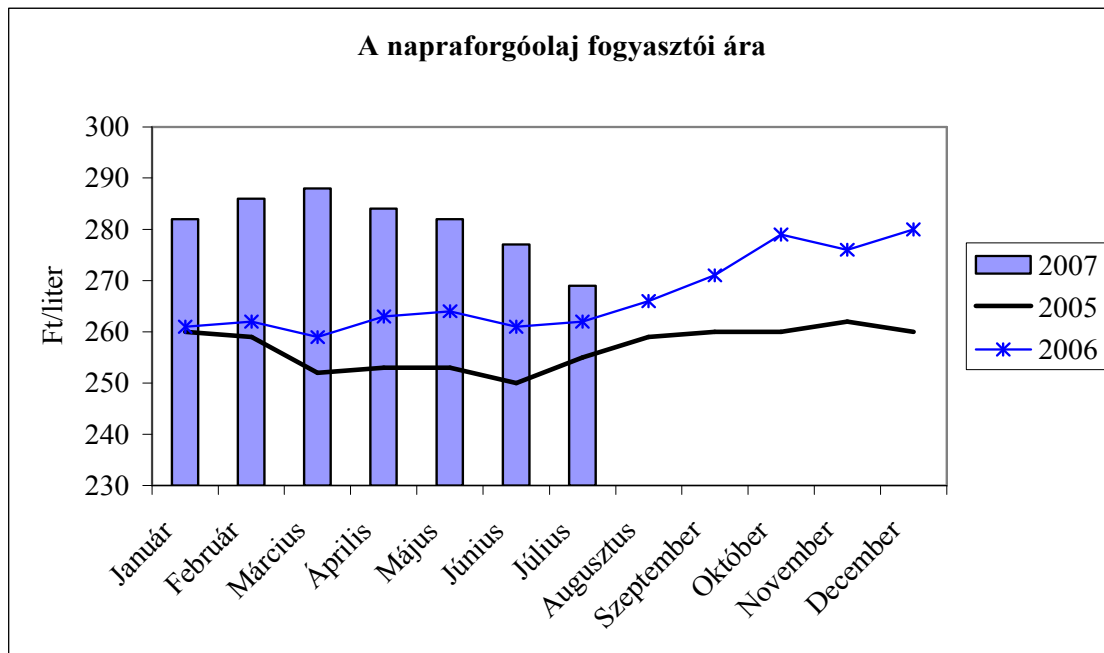

Forrás: Borsa di Milano - heti statisztika

6. ábra

Forrás: BÁT határidős gabonapiac - napi statisztika

Forrás: KSH

1. táblázat

A NYERS NÖVÉNYOLAJOK ÁRA *

Ország		Hollandia	Németország	Olaszország	Egyesült Államok	Magyarország
Ft/tonna	Ár típusa	Prompt nagyker. ár	Prompt nagyker. ár	Heti tőzsdei átlagár	Heti tőzsdei átlagár	Heti értékesítési ár
Napraforgóolaj	2007.07.20	140 791	-	179 836	-	144 521
	2007.08.03	146 234	-	196 181	-	144 916
	2007.08.17	218 811	-	199 901	-	148 602
Repceolaj	2007.07.20	160 757	161 984	-	-	-
	2007.08.03	172 378	173 381	-	-	-
	2007.08.17	-	185 168	-	-	-
Szójaolaj	2007.07.20	159 530	160 511	158 231	149 839	-
	2007.08.03	169 121	172 880	167 850	155 132	-
	2007.08.17	170 824	178 648	165 310	152 760	-

Forrás: AKI, ZMP, BM, CBOT, DARSS
 * Fontosabb exportőr és importőr államok

EURÓPAI OLAJNÖVÉNY- ÉS DARAÁRAK

<i>Ország</i>		<i>Hollandia</i>	<i>Franciaország</i>	<i>Németország</i>	<i>Ausztria</i>	<i>Magyarország</i>
<i>Ft/tonna</i>	<i>Ár típusa</i>	<i>Prompt ár az olajmalom kapujában</i>	<i>Prompt ár az olajmalom kapujában</i>	<i>Heti termelői és értékesítési ár *</i>	<i>Heti tőzsdei átlagár</i>	<i>Heti termelői és értékesítési ár *</i>
<i>Napraforgómag</i>	2007.07.20	-	76 083	-	60 957	-
	2007.08.03	-	84 761	-	67 787	71 052
	2007.08.17	-	-	-	69 172	76 576
<i>Napraforgódara</i>	2007.07.20	35 649	39 441	-	31 402	22 568
	2007.08.03	38 384	42 844	-	34 844	24 115
	2007.08.17	44 140	-	-	34 275	28 488
<i>Repcemag</i>	2007.07.20	70 438	71 126	66 937	65 883	61 720
	2007.08.03	77 671	77 019	71 928	70 321	63 124
	2007.08.17	83 456	-	76 119	70 419	62 162
<i>Repcedara</i>	2007.07.20	34 360	39 588	34 234	31 402	-
	2007.08.03	36 831	41 992	37 251	34 844	-
	2007.08.17	44 858	-	43 373	34 275	-

Forrás: AKI, ZMP, BLPW, DARSS

* A termelői ár a mag, az értékesítési ár a dara esetén értendő.

3. táblázat
A FONTOSABB HAZAI OLAJOSMAGVAK TERMELŐI, A BELŐLÜK KÉSZÜLT TERMÉKEK FELDOLGOZÓI ÉRTÉKESÍTÉSI ÁTLAGÁRA

<i>Megnevezés</i>		<i>2006. 33. hét</i>	<i>2007. 32. hét</i>	<i>2007. 33. hét</i>	<i>2007. 33. hét / 2006. 33. hét [%]</i>	<i>2007. 33. hét / 2007. 32. hét [%]</i>
<i>Ipari Napraforgómag</i>	tonna	1 949	26	683	35,0	2 589,3
	Ft/t	51 657	60 265	76 576	148,2	127,1
<i>Repcemag</i>	tonna	9 446	1 563	3 476	36,8	222,4
	Ft/t	56 409	66 036	62 162	110,2	94,1
<i>Ömlesztett napraforgóolaj</i>	tonna	142	201	113	79,4	56,3
	Ft/t	139 777	144 357	148 602	106,3	102,9
<i>Napraforgódara</i>	tonna	4 609	1 441	692	15,0	48,0
	Ft/t	22 058	26 075	28 488	129,2	109,3

Forrás: AKI

Az **Élőállat és Hús** kiadvány kéthetente jelenik meg.
A Piac-információs Szolgálat adatszolgáltatói valamint a rendszerhez még csatlakozni kívánó szervezetek számára a hozzájutás térítésmentes.

Az Élőállat és Hús kiadványon kívül kínáljuk még a

Gabona és Ipari Növények
Tej és Tejtermékek
Baromfi
Zöldség-gyümölcs-burgonya
kiadványokat is

A Tej és Tejtermékek kiadvány havonta jelenik meg, a többi kéthetente.

A kiadványokkal kapcsolatban részletesebb felvilágosítást ad:

Kamarásné Hegedűs Nóra, tel. 1-476-3064

Kiadványaink a hazai piaci információkon kívül tájékoztatnak a szomszédos országok és az EU piaci árairól is. A hazai és külpiaci ártendenciák összehasonlítása, valamint a világpiaci folyamatok figyelése alapján a kiadványok megkönnyíthetik a hazai termékek piaci helyzetének megítélését és esetleg e termékek külpiacon való elhelyezését is.

KIADJA

Agrárgazdasági Kutató Intézet
Piaci-árinformációs Szolgálat
H-1093 Budapest, Zsil u. 3-5.
Telefon: (0036) 1-476-6092
Fax: (0036) 1-217-8111
Internet: www.akii.hu
E-mail: akii@akii.hu

